

Sátoraljaújhelyi patikusok és patikák a Nagy Háború alatt

Godzsák Attila

Az első világháború időszakában eseménydús volt Sátoraljaújhely patikáinak életében. 1914-ben tűz ütött ki a Magyar Korona gyógyszertárban augusztus 25-éről 26-ára virradóan. A tűz okozója egy, a gyógyszertár laborjában égve hagyott petróleumlámpa volt, tűzoltóság sikeresen megfékezte a tüzet.

A dúló háború alatt a drogisták és a gyógyszerkereskedők a rendkívüli viszonyok miatt a gyógyszerek árát megdrágították. Az újhelyi gyógyszerek plakátokon értesítették a közönséget erről. A plakátok szerint a gyógyszerkülönlegességek és kozmetikai cikkek árai Újhelyben is 10 százalékkal magasabbak lettek, míg a közönséges gyógyszerek ára továbbra is ugyanaz maradt.

A népfölkelői bemutató szemlén alkalmasnak talált gyógyszerészek közül azok, akik maguk vezetik gyógyszertáraikat, vagy pedig mint gondnokok tevékenykednek valamelyik gyógyszertárban kérvényt intéztek a honvédelmi miniszterhez, amelyben hivatkozva fontos közegészségügyi szolgálataikra fölmentésüket kérték. Őket 1915-ben fölmentették a hadiszolgálat alól. Ezt a felmentést kizárólag az okleveles gyógyszerészek kapták meg, a segédek nem.

Kardos Zsigmond (Abaújszántó 1873-?) gyógyszerész háborús jótékony célra 10 koronát adott át a Felsőmagyarországi Hírlap szerkesztősége számára, amely összeget a Vörös Kereszt Egyletnek jutattak el. De adakozott a visszatérő 10-es honvédeknek Éhlert Gyula is szintén 10 koronát 1918-ban.

Az újhelyi patikusok közül kiemelkedő az Éhlert család a világháború kapcsán, akinek több tagja is részt vett a háborúban a családfő fölmentésének ellenére is. Éhlert Gyula (Munkács 1861 – Sátoraljaújhely 1935. márc. 13.) a Vöröskereszt díszérmének és a háborús emlékéremnek tulajdonosa volt. Andort fiát (Sátoraljaújhely 1898-?) pedig kitüntették Signum laudissal, II. osztályú ezüst vitézségi éremmel és megkapta a Károly csapatkeresztet, testvére Lajos (1894 - Ungvár 1915. márc. 21.), aki szintén gyógyszerésznek tanult, a harctéren szerzett betegsége következtében az ungvári barakk-kórházban hunyt el.

Ezen felül Polgár Jenőt kell kiemelnünk, aki 1914. július 28-án, mint önkéntes vonult be a 65. császári és királyi gyalogezredhez háborús katonai szolgálatra. Kiképezve először a szerb, onnan az orosz harctérre került, ahol 1915 október 12-én megsebesült. Kórházi kezelése után 1916 februárjában újból az orosz frontra ment, míg az év augusztusában ismét megsebesült. Felgyógyulva, 1916 decemberében immár harmadszor ment az orosz, majd a román harctérre, később az ezreddel Ukrajnába, ahol, mint vadász gépfegyver osztagparancsnok az összeomlásig teljesített szolgálatot. Kitüntetései: I. osztályú ezüst vitézségi érem, II. osztályú ezüst vitézi érem, Bronz vitézségi érem, Károly csapatkereszt, Sebesülési érem és a német háborús szolgálati érem.

1919-ben a Tanácsköztársaság alapjaiban próbálta átformálni a gyógyszerészetet is. Kommunizálták a gyógyszertárak egy részét, országosan 318-at, közöttük a sátoraljaújhelyieket is. Reichard Jenő és

Magyar Gyógyszerésztörténeti Társaság

www.gyogyszeresztortenet.hu

2017. 07. 21.

Kardos Zsigmond, újhelyi gyógyszerészeket a Tanácsköztársaság idején letartóztatták és politikai fogolyként fogva tartották. Kincsessy Pétert (Visk 1864. máj. 06. – Sátoraljaújhely 1921. szept. 19.) pedig túszként Budapestre hurcolták.

A háború és a Tanácsköztársaság után pedig az általános üveghiány is megkeserítette a város patikusainak életét is. Ekkor külön kérték, hogy vigyék vissza az üvegeket az emberek a patikákba, amikért betétdíjat is fizettek. 1922-ben pedig maga a polgármester is felhívta a figyelmet az üveghiány miatt a kérdés fontosságára.